

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 185/2025-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. K2-4T/47/2018 (predtým Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/47/2018) takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. K2-4T/47/2018 (predtým Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/47/2018) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Košice **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. K2-4T/47/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
- Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia **856,75 eur** a zaplatiť ich na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2024 (doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 18. septembra 2024) domáha vyslovenia porušenia svojich

základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1363/5-OJP-KE-2010, Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 20/15/8803 a mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. K2-4T/47/2018 (ďalej len „namietané konanie“), ktoré bolo predtým vedené jeho právnym predchodcom okresným súdom v konaní pod sp. zn. 4T/47/2018. Sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje formulovať príkaz adresovaný mestskému súdu konať v jeho trestnej veci bez zbytočných prietáhov, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že je proti sťažovateľovi a ďalším trom spoluobžalovaným vedené trestné stíhanie pre trestné činy skrátenia dane a poistného a neodvedenia dane a poistného, aktuálne sa nachádzajúce v štádiu súdneho konania pred mestským súdom, kde obvinenie bolo sťažovateľovi vznesené 18. júla 2011 a obžaloba bola okresnou prokuratúrou podaná 5. júna 2018.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podstata argumentácie ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení, že v označenom konaní došlo a dochádza k zbytočným prietáhom, keďže celková dĺžka trestného konania ku dňu podania ústavnej sťažnosti dosahuje dobu trinástich rokov. Podľa vyjadrenia sťažovateľa už orgány činné v trestnom konaní nepostupovali v jeho veci bez zbytočných prietáhov, pretože obžaloba bola okresnou prokuratúrou podaná s odstupom až siedmich rokov od vznesenia obvinenia jeho osobe. Takisto okresný súd a tiež jeho právny nástupca mestský súd postupovali podľa vyjadrenia sťažovateľa vo vedenom konaní „*zmätočne, nezákonne, nekoordinovane, nesústredene a nehospodárne*“.

4. Sťažovateľ oboznamuje ústavný súd, že v minulosti bola odmietnutá uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 503/2024 zo 4. septembra 2024 jeho ústavná sťažnosť, prostredníctvom ktorej uplatňoval ochranu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v tejto trestnej veci, ktorá je mestským súdom prejednávaná v rámci namietaného konania. Takisto uvádza, že vyčerpал aj právny prostriedok ochrany, ktorý mu poskytuje § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Je toho názoru, že v namietanom konaní mu je dlhodobo odopieraný prístup k spravodlivosti a možnosti ukončiť stav právnej neistoty.

5. Podľa sťažovateľa sa jeho trestná vec nevyznačuje skutkovou či právnou zložitou, ktorá by opodstatňovala jej doterajšiu neúmernú dĺžku. Dodáva tiež, že neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietáhom.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

6. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 185/2025-32 zo 16. apríla 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa namietaného konania mestského súdu a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol. V súvislosti s vecným prerokovaním ústavnej sťažnosti 29. apríla 2025 vyzval predsedu mestského súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti a k ďalším súvisiacim špecifikovaným okolnostiam.

7. Na výzvu ústavného súdu reagoval podpredseda mestského súdu podaním sp. zn. 1SprV/438/2025 z 12. mája 2025, ktoré obsahovalo podrobný chronologický prehľad jednotlivých úkonov vykonaných v posudzovanej veci. Podpredseda mestského súdu konštatoval, že nejde o vec skutkovo a ani právne zložitú, avšak podľa jeho mienky za doterajšiu neprimeranú dĺžku vedeného konania nesú zodpovednosť účastníci konania a ich právni zástupcovia. Na tomto mieste konkretizoval a uviedol, že štyri určené termíny verejného zasadnutia boli odročené z dôvodu neúčasti obžalovaných, resp. ich právnych zástupcov, ďalej že z osemnástich odročených termínov hlavného pojednávania boli štyri odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu, jedno z dôvodu pandémie COVID-19 a všetky ostatné pre neúčasť obžalovaných a ich obhajcov. Mestský súd v tejto súvislosti upozornil, že v posudzovanej veci ide o spoločné konanie proti štyrom obžalovaným, kde hlavné pojednávanie na rozdiel od prípravného konania je možné vykonať len vtedy, ak sú splnené podmienky na jeho vykonanie u všetkých obžalovaných súčasne, preto je nevyhnutné posudzovať správanie všetkých obžalovaných, resp. ich právnych zástupcov a nemožno tak hodnotiť správanie sťažovateľa ako účastníka konania izolovane. V ďalšom bode mestský súd uviedol, že po zmene v osobe zákonného sudcu, keď predchádzajúci zákonný sudca ukončil výkon svojej funkcie, boli nasledujúci dvaja zákonní sudcovia vylúčení z prejednávania veci na základe oznámenia zaujatosti, pričom nový zákonný sudca určil termín hlavného pojednávania na 14. apríl 2025, avšak pre neúčasť jedného zo spoluobžalovaných bolo hlavné pojednávanie odročené na 9. jún 2025 a 30. jún 2025. Podpredseda mestského súdu poukázal tiež na objektívny faktor, ktorý ovplyvnil prerozdelenie agendy na trestnom úseku mestského súdu v rokoch 2023 a 2024, a to na odchod viacerých sudcov. Upozornil tiež na to, že obžalovaní v rámci namietaného konania dĺžku konania nenapadali, resp. im takýto stav vyhovoval, pričom bude dôležitý ich postoj k zmene v osobe zákonného sudcu z hľadiska § 277 ods. 1 Trestného poriadku, kde prípadný nesúhlas z ich strany objektívne povedie k predĺženiu doby prejednávania veci. Podpredseda mestského súdu vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhol posúdiť ústavnú sťažnosť ako nedôvodnú.

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, keďže na základe obsahu podaní a súvisiaceho spisového materiálu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle ustálenej judikatúry (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04), ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho

konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

10. Vo vzťahu k predmetu namietaného konania, ktoré sa týka vyšetrovania dvoch skutkov kvalifikovaných ako trestné činy skrátenia dane a poistného a neodvedenie dane a poistného, ústavný súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu konštatuje, že ho nemožno kvalifikovať ako právne zložitý, keďže nejde o vyšetrovanie trestnej činnosti komplikovanejšieho charakteru, s ktorou by boli spojené náročnejšie interpretačné problémy pri aplikácii relevantnej právnej úpravy. Rovnako ústavný súd nezistil ani skutkovú zložitost' posudzovanej veci. V kontexte otázky predmetu konania súčasne poukazuje na to, že konania v trestných veciach, akým je aj vec sťažovateľa, štandardná rozhodovacia činnosť ústavného súdu reflektujúca na judikatúru EŠLP radí medzi privilegované konania, ktoré majú byť vedené s osobitnou rýchlosťou (napr. II. ÚS 287/2019, II. ÚS 93/2022).

11. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, či a akým spôsobom sa na prieťahoch konania podieľala osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). Ústavný súd po preskúmaní spisového materiálu týkajúceho sa namietaného konania zistil okolnosti, ktoré mali negatívny vplyv na plynulosť postupu konania a ktoré sú pričítateľné na vrub sťažovateľovi, pričom treba zároveň povedať, že šlo o pomerne výrazné narušenie plynulosti konania, keď z dôvodov na strane sťažovateľa alebo jeho právneho zástupcu došlo k opakovaným zmareniam vykonania veľkého počtu termínov verejného zasadnutia a hlavného pojednávania. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že v niektorých prípadoch na narušení plynulosti konania participoval sťažovateľ (prípadne jeho obhajca) spolu s niektorými spoluobžalovanými, resp. ich obhajcami, v niektorých prípadoch samostatne. Konkrétne išlo o termín verejného zasadnutia určený na 7. február 2019, kde došlo k jeho odročeniu na základe žiadosti samotného sťažovateľa (tiež žiadosti právneho zástupcu spoluobžalovanej). Následne o termín verejného zasadnutia určený na 5. september 2019, ktorý bol odročený na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa (tiež žiadosti právneho zástupcu spoluobžalovanej). Ďalej na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa (a tiež žiadosti spoluobžalovaných) došlo k odročeniu hlavného pojednávania určeného na 21. október 2020. Neprítomnosť sťažovateľa (a tiež spoluobžalovaných) bola dôvodom na odročenie hlavného pojednávania určeného na 30. november 2022, následne opätovná neprítomnosť sťažovateľa a jeho právneho zástupcu spôsobila odročenie hlavného pojednávania určeného na 26. september 2023. Sťažovateľ spolu s ostatnými spoluobžalovanými participoval na dôvodoch odročenia hlavného pojednávania určeného na 7. marec 2024, kde sťažovateľ o odročenie požiadal z dôvodu neprítomnosti svojho právneho zástupcu. Rovnako v prípade hlavného pojednávania určeného na 25. apríl 2024 došlo k jeho odročeniu jednak pre neprítomnosť spoluobžalovanej, ale aj na základe žiadosti sťažovateľa, ktorý o odročenie požiadal z dôvodu neprítomnosti svojho právneho zástupcu.

12. Ústavný súd sa napokon zaoberal aj hodnotením postupu mestského súdu (a postupu jeho právneho predchodcu okresného súdu) v namietanom konaní, kde po preskúmaní jeho priebehu dospel k čiastkovým záverom, že v postupe konajúcich súdov boli zistené obdobia pasivity, ktoré negatívnym spôsobom ovplyvnili plynulosť namietaného konania. Obdobie nečinnosti bolo ústavným súdom identifikované hneď v počiatočnom období po podaní obžaloby okresnému súdu 5. júna 2018, keď okresný súd termín verejného zasadnutia určil s neprimeraným časovým odstupom, a to na 7. február 2019. V príslušnom úseku s prihliadnutím na potrebu počiatočného naštudovania veci zákonným sudcom ústavný súd kvantifikoval dobu nečinnosti rozsahom približne šiestich mesiacov. Rovnako s neprimeraným časovým odstupom bol okresným súdom určený termín hlavného pojednávania, a to na 21. október 2020, po tom, čo bol zrušený termín hlavného pojednávania určený na 11. marec 2020. Nečinnosť v tejto etape konania ústavný súd špecifikoval rozsahom približne piatich mesiacov. Pasivita konajúceho súdu bola napokon zistená aj v období od 25. apríla 2024, keď bolo vo veci vykonané hlavné pojednávanie, do 14. apríla 2025, keď sa uskutočnil termín hlavného pojednávania odročeného pre neprítomnosť spoluobžalovaného. V danom období došlo k opakovanému vylúčeniu zákonného sudcu (v dvoch po sebe nasledujúcich prideleniach veci), keď neboli v namietanom konaní vykonávané žiadne procesné úkony. Na tomto mieste ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému (napr. aj zmeny v osobe zákonného sudcu, ktoré narušujú plynulosť konania aj v dôsledku potreby oboznamovania sa s dotknutou vecou) nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prieťahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02). Námetka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka namietaného konania je s prihliadnutím na privilegovaný charakter konania v trestných veciach vyžadujúci si z hľadiska požiadavky plynulosti konania osobitnú starostlivosť neprimeraná. Zároveň však konštatuje, že výraznejšou mierou bola plynulosť konania negatívne ovplyvnená zo strany sťažovateľa ako účastníka konania, ktorý participoval na narušení plynulosti konania spolu s ďalšími spoluobžalovanými. Pasivitou identifikovanou v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto nálezu sa však na narušení plynulosti konania podieľali aj samotné konajúce súdy, preto ústavný súd konštatuje, že v namietanom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a tiež jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom formulovanú námietku porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny v namietanom konaní, ústavný súd konštatuje, že zistené zbytočné prieťahy v postupe prvostupňového súdu pri prejednávaní trestnej veci sťažovateľa nemali takú fatálnu podobu, ktorá by umožnila konštatovať zásah do označeného základného práva sťažovateľa. V tejto časti preto ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhovelo (bod 4 výroku nálezu).

V.

Príkaz vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

15. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nebola vec sťažovateľa meritórne ukončená, ústavný súd formuloval príkaz zaväzujúci mestský súd konať vo veci sťažovateľa bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

17. Pri rozhodovaní o otázke priznania primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. S prihliadnutím na okolnosť, že samotný sťažovateľ participoval na zbytočnom narušení plynulosti namietaného konania, dokonca vo výraznejšom rozsahu ako konajúce súdy, berúc do úvahy skutočnosť, že k odškodneniu sťažovateľa za neprimeranú dĺžku vedeného trestného konania vo vzťahu k totožnej trestnej veci došlo v minulosti na báze uzavretého zmieru v rámci prejednávania sťažnosti sťažovateľa č. 42497/21 pred ESLP (poskytnutou sumou 6 400 eur), ústavný súd nepovažoval za potrebné túto finančnú satisfakciu navyšovať, a preto sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie nepriznal (bod 4 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

18. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal priznať aj náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré vyčíslil sumou 856,75 eur. Ústavný súd v zmysle § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním v konaní pred ústavným súdom, a priznal mu náhradu v požadovanej sume 856,75 eur. Ústavným súdom priznaná suma náhrady trov konania pozostáva z odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) pri tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2024 v sume 343,25 eur (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijnom paušále ku každému z nich po 13,73 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky), zohľadňujúc skutočnosť, že je právny zástupca sťažovateľa platcom DPH (bod 3 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu